

VI CERTAMEN DE TREBALLS SOBRE

CONVIVÈNCIA I DRETS CIVILS

D'ALUMNES D'ESO DE SANTA COLOMA DE GRAMENET

1. INTRODUCCIÓ

El Servei de Convivència de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, té com objectiu general la promoció de la convivència, mitjançant programes i projectes de sensibilització, dinamització i formació per a tota la ciutadania capaços de produir processos de transferència de coneixements i apoderament de les persones, i la creació d'espais socials col·laboratius sostenibles.

Un dels instruments que desenvolupa a disposició dels centres públics de secundària de la ciutat, és la *VI edició del Certamen de Treballs sobre Convivència i Drets Civils*.

El curs acadèmic 2011/12 es va dur a terme la primera edició d'aquest certamen, establint bases satisfactòries de col·laboració amb el professorat i les institucions implicades. D'ençà l'activitat esdevé una fita esperada per alumnes, centres i institucions col·laboradores, en el treball de promoció de la convivència als centres educatius, per i amb els joves estudiants.

El programa està orientat als centres d'educació secundària de la ciutat, promovent la recerca i la participació per afavorir relacions de convivència als centres educatius, en base als següents **principis**:

1. Que els joves puguin **aprendre a ser i actuar de forma autònoma**, exercint la llibertat responsable, potenciant la seva autoestima per prendre decisions, en el seu procés d'emancipació personal i de socialització.
2. Que els joves puguin **aprendre a conviure**, desenvolupant valors fonamentals de responsabilitat cívica, justícia i equitat.
3. Que els joves puguin **experimentar i difondre l' utilització del diàleg i la gestió alternativa de conflictes** per abordar les dificultats, identificant i rebutjant els comportaments i actituds discriminatòries envers persones i col·lectius.

CAP ALS CENTRES PROMOTORS DE LA CONVIVÈNCIA

Es planteja un repte més atractiu i consistent als projectes per l'alumnat participant i per als centres que representen.

El Servei de Convivència ofereix als centres de secundària un banc de recursos tècnics i professionals per tal d'afavorir el procés de descoberta dels mecanismes implicats en les situacions de conflictes i la seva resolució positiva.

La proposta del curs 2016-2017 manté l'aposta pel desenvolupament de micro-projectes d'investigació al voltant d'aspectes relacionats amb la convivència i la cultura de la pau.

Des de l'Ajuntament es vol donar suport, i ser part, de processos per la creació d'una certificació de *Centres Promotors de la Convivència*.

Aquesta certificació s'ha de sustentar en:

- La creació d'una comissió de coordinació amb Serveis Educatius i d'altres serveis i institucions. S'establiran sinergies amb la Universitat, per la elaboració i disseny dels projectes d'investigació.
- El desenvolupament d'un projecte a partir de les següents temàtiques:
  - o Relacions Intergeneracionals
  - o Discriminació i gènere
  - o Racisme i xenofòbia
  - o Mediació i Gestió alternativa de conflictes. Ús d'espais comuns i compartits a nivell d'espai públic.
  - o Assetjament (i Ciber)
  - o Apadrinament d'alumnat
  - o Discriminació i diversitats funcionals
  - o Diversitat religiosa i islamofòbia
- Creació d'un espai de coordinació amb representants de l'alumnat dels grups participants.
- Compromís per part de les direccions dels centres participants a facilitar una calendarització de les sessions que formen part de les seqüències didàctiques.
- Difusió del projecte a la resta de la comunitat educativa del centre.
- Posar les bases per a desenvolupar projectes d'Aprenentatge i Servei.

- Adoptar acords i plans d'acció de *Centre Promotor de la Convivència* amb la participació de tota la comunitat educativa. Dissenyar i implementar Plans de Convivència als centres Educatius.
- Compartir experiències de bones pràctiques que milloren la convivència a les nostres aules, i que poden actuar com a eines de prevenció i desactivació de conductes discriminatòries.
- Participar a la creació d'una xarxa d'interrelació entre les centres educatius per la convivència.
- Documentació de tot el procés. (+ documentació gràfica del Projecte)
- El disseny de les jornades de presentació de les treballs en format seminari, donant protagonisme a l'alumnat, i els centres participants

2. OBJECTIUS

Proposem la realització d'un certamen escolar dirigit als/les alumnes de l'ESO dels Centres d'Educació Secundària de Santa Coloma de Gramenet amb l'objectiu de debatre i posar sobre la taula alguns dels temes i preocupacions dels/les joves durant el curs 2016-2017.

La participació està adreçada a **tots/es els joves de 3er i 4rt de l'ESO** i grups de joves d'aules específiques.

- ◆ Aquesta proposta educativa vol promoure l'autocrítica, l'actitud oberta i flexible i el compromís dels i les joves.
- ◆ A través de la recerca, la reflexió i el treball en equip, ajudar a prendre consciència de les **realitats culturals i socials diverses**, de les **desigualtats de gènere** i dels **conflictes intergeneracionals**. Aquests espais han de servir de referència per a tothom, respectant així les diferents identitats a través de l'extensió de la **cultura de la pau**, els valors del **civisme** i del **bon veïnatge**.
- ◆ La realització dels treballs ha de promoure la transformació i posar en evidència les conductes i situacions que puguin esdevenir dificultats entre els/les joves dels instituts, tot transformant-les en models de relació i convivència en diversitat.
- ◆ El certamen, a més de la reflexió, **pretén també recollir propostes d'acció** per a desenvolupar en el centre educatiu o en aquells espais de la vida quotidiana dels joves.

La proposta del curs 2016-2017 manté l'aposta pel desenvolupament de **micro-projectes d'investigació** al voltant d'aspectes relacionats amb la convivència i la cultura de la pau per:

1. Potenciar la vivència de l'alumnat en el procés de desenvolupament d'un projecte en comú.
2. Promoure la iniciativa compromesa i l'esperit crític del jovent colomenc.
3. Apostar pel diàleg com a eina principal per a la gestió de conflictes.
4. Afavorir un posicionament de tota la comunitat educativa de centre en relació a la violència, la lluita per desfer els prejudicis i les actituds discriminatòries, i per la convivència.

3. METODOLOGIA

L'educació en valors ha de ser present en la vida del centre, **impregnant el seu Projecte Educatiu**, contemplant el treball des de totes les matèries curriculars, així com des de les activitats que tenen lloc dins i fora de l'espai educatiu.

Proposem partir de **la seqüència didàctica** com a eina per treballar l'anàlisi, la recerca i la reflexió dels i les joves sobre les seves dificultats de convivència, sent aquest un instrument per la millora de les seves eines personals, per a la gestió de situacions que puguin esdevenir conflicte, i la prevenció de la violència en totes les seves formes.

L'oportunitat pedagògica del desenvolupament d'un treball permet als i les joves, partint de la seva experiència, fer un procés que parteix del que es sap o del que es pensa que es sap. Cal qüestionar i plantejar hipòtesis, decidir itineraris, cercar informació, definir estratègies, establir criteris... i arribar a conclusions que obriran noves preguntes. I sobretot, arribar a propostes comunes i consensuades.

Amb aquest treball també s'oferirà a l'alumnat oportunitats per vincular la seva recerca amb els aprenentatges desenvolupats a les diferents **àrees curriculars**. La seqüència que proposem és:

1. Generar un espai de sensibilització i debat amb els/les joves i establir un compromís i implicació en la realització d'una **proposta de treball**, per tal que la participació i realització del treball per al certamen permeti un disseny consensuat entre el professorat i l'alumnat.

2. Contrastar les informacions amb **fonts diverses**, utilitzant també fonts "alternatives" que es facin ressò de les informacions i opinions de les persones que viuen aquella situació en primera persona. Cercar en el seu cas literatura o vídeo/fòrum de debat sobre el tema.¹Es important que s'inclouï totes les aportacions fetes pels propis joves.
3. Triar **activitats** i seqüenciar-les per generar un procés de reflexió i aprenentatge que permeti visibilitzar i crear un espai d'expressió.²
4. Cercar la fonamentació a partir del coneixement de la pròpia realitat i a través **d'experiències similars**.
5. Es crearà un producte final, amb una vessant creativa, que haurà d'anar acompanyat d'una **memòria descriptiva** de tot el procés realitzat pel grup classe

Per últim, és desitjable que el treball que es presenti al certamen inclogui el plantejament **d'alternatives per a la resolució de conflictes, i la lluita contra els tòpics, falsos rumors i prejudicis**.

4. ACTIVITATS DE SUPORT

Per a poder fer aquest procés de reflexió, des del Servei de Convivència, s'ofereix tota una sèrie de tallers i activitats pensades i dirigides pels joves i professorat, per tal de poder desenvolupar el treball que participarà al certamen. **Aquesta oferta anirà relacionada amb la proposta de treball, així com amb els objectius que és plantegin.**

¹ Podeu trobar la Guia de Lectura de Convivència i Drets Civils, amb tots els materials disponibles a les biblioteques públiques de la ciutat a

http://bibliotecavirtual.diba.cat/c/document_library/get_file?uuid=54bd0c7a-0161-409c-b5df-5eee8de71c50&groupId=10934

² Veure apartat "ACTIVITATS DE SUPORT"

Per tant, el ventall de possibilitats passa per recursos educatius, biblioteques, activitats artístiques, aprenentatge i servei, teatre social, vídeo participatiu o tallers específics de cada tema.

En cada cas es cercarà els recursos adients i es donarà suport, assessorament i recolzament al professorat.

*Podeu consultar amb els professionals del Servei de Convivència de l'Ajuntament sobre les activitats disponibles, que es poden adaptar a les necessitats de cada centre. **En breu us farem arribar un document que reculli específicament les activitats de suport per a cada grup.***

D'altra banda el Servei de Convivència potenciarà una plataforma virtual d'intercanvi d'experiències a través del blog www.jovesenxarxa.com

5. REQUISITS DELS PARTICIPANTS

Podran presentar-se únicament propostes grupals, de grups corresponents als nivells de 3er o 4rt de l'ESO.

Cada centre pot optar amb un màxim de 2 treballs, presentats per separat.

Els centres educatius podran participar al Certamen en les següents modalitats:

- a) *Modalitat unicentre*: participació d'un centre educatiu.
- b) *Modalitat intercentres*: participació de diversos centres educatius o altres institucions.

6. FORMAT I EXTENSIÓ

- ◆ La memòria ha de tenir una **extensió mínima de 9 pàgines** DIN A4, en format de font Arial 12 pts a 1,5 espais entre línies. L'extensió màxima serà de 16 pàgines. Aquesta argumentació haurà d'estar fonamentada en la definició d'objectius i accions a desenvolupar. S'explicarà el procés del grup fins a arribar al treball final, fent una explicació i una descripció dels debats, processos i dificultats dels grups de treball, fins arribar a les conclusions finals. Des de la comissió de seguiment es donaran pautes pel disseny i desenvolupament de la investigació.

- ◆ Es poden realitzar annexes en qualsevol format: fotografies, bibliografies, etc.
- ◆ Els treballs han de presentar-se sense faltes d'ortografia i amb una bona qualitat de redacció.
- ◆ El treball es presentarà acompanyat de còpia del qüestionari d'inscripció .
- ◆ La investigació es desenvoluparà en paral·lel a la creació de materials de audiovisuals elaborats pels participants, a través de la gravació amb dispositius mòbils. Des del *Servei de Convivència* es posarà a l'abast dels centres, recursos tècnics i instrumentals.

7. INSCRIPCIÓ

- ◆ Els centres interessats hauran de fer arribar la **Butlleta d'Inscripció** a
  - Servei de Convivència de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, (Av. Generalitat 112 de Santa Coloma de Gramenet),
  - Equip de Mediació i Suport a les Comunitats de Propietaris (C/ Wagner 19 2a planta),
  - Xarxa de Transmissió de Valors i Missatges Positius (C/ Sant Jeroni 1-3),
- ◆ També es pot fer arribar la butlleta d'inscripció a través del següent **correu electrònic: gualdamd@gramenet.cat**
- ◆ La data límit per a rebre els butlletins d'inscripció és el **28 d'octubre**
- ◆ Cada centre pot optar amb un màxim de 2 treballs, presentats per separat. Cal un full d'inscripció per grup.

8. TERMINI PRESENTACIÓ DELS TREBALLS DE RECERCA

Els treballs es lliuraran com a màxim el 21 d'abril de 2017, a partir de la plantilla que es facilitarà en el moment de la inscripció.

- ◆ Es presentaran per escrit a:
  - Servei de Convivència de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, a Av. Generalitat 112

- S'haurà de presentar **també** per correu electrònic a:
gualdamd@gramenet.cat

- ◆ Es rebrà una notificació via correu electrònic de confirmació de rebuda.

Els participants hauran de presentar un full d'autorització de **cessió de drets d'imatge** signat pels tutors dels alumnes menors d'edat.

La presentació dels treballs implica la cessió dels drets de reproducció, total o parcial, del contingut dels treballs a l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet.

La comissió de valoració farà públiques les seves valoracions la primera quinzena de maig de 2017 , en un acte públic de reconeixement.

9. CRITERIS DE VALORACIÓ

Es valorarà especialment els treballs que

- ◆ Inclouin treball de camp, prospecció i investigació sobre el terreny a la ciutat de Santa Coloma de Gramenet i que mostrin pluralitat de visions i plantejaments sobre el tema escollit.
- ◆ Donin una visió positiva dels joves i la ciutat.
- ◆ Inclouin en les seves conclusions projectes, alternatives de gestió o propostes viables i realitzables. Especialment el caràcter innovador de l'experiència i introducció de millores en el pla de convivència del centre.
- ◆ Contribueixin a millorar la convivència entre joves en qualsevol de les seves vessants i enforteixin les relacions interpersonals i la cultura de la pau.
- ◆ Contribueixin a posar en valor la diversitat cultural i la reflexió ciutadana a través de la promoció de valors positius, la resolució alternativa dels conflictes, la lluita contra els estereotips, etc.
- ◆ Incorporin la perspectiva de gènere.
- ◆ Utilitzin metodologies de treball que facilitin el treball en equip, cohesió, el valor de les idees, la innovació pedagògica, l'acció social comunitària, la resiliència...
- ◆ Impliquin el centre educatiu i els diferents sectors de la comunitat educativa en la consecució d'una adequada i multidisciplinària seqüència pedagògica. Es tindrà en compte el progrés del propi centre en l'àmbit de convivència, i la promoció interna del treball que hagi dut a terme el propi centre educatiu.

- ◆ Tinguin un resultat final amb un grau d'assoliment dels objectius de millora pretesos i atenció a les necessitats detectades, així com la correcció i consistència tècnica dels plantejaments i la qualitat dels materials elaborats.

10. COMISSIÓ DE VALORACIÓ I NORMES DE FUNCIONAMENT

La comissió de valoració estarà formada per:

- ◆ un/a exdirector-directora d'un Institut d'Ensenyament Secundari de la ciutat,
- ◆ una persona representant d'Inspecció Educativa del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya,
- ◆ una altre de Serveis Educatius de la Generalitat de Catalunya (EAP, CRP o ELIC),
- ◆ una altre del Servei d'Educació de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet,
i
- ◆ una altre del Servei de Convivència de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet.

La decisió de la comissió és inapel·lable.

Els participants cedeixen a l'Ajuntament, com a institució convocant del concurs els drets a distribuir, difondre i executar les propostes presentades. La propietat intel·lectual correspon en exclusiva als autors dels mateixos.

Els participants hauran de presentar un full d'autorització de cessió de drets d'imatge signat pels tutors dels alumnes menors d'edat.

11. EL CERTAMEN DE CONVIVÈNCIA I LA CERTIFICACIÓ DE “CENTRE PROMOTOR DE LA CONVIVÈNCIA”

El Servei de Convivència de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet comença a impulsar, a partir del curs 16/17 una certificació de “Centres Promotors de la Convivència”, que tindrà en compte la implicació de cada centre educatiu en relació a:

- ◆ Fomentar la participació de l'alumnat i les famílies: formar i empoderar per a una participació de qualitat en termes d'igualtat.
- ◆ Formar el professorat en el treball comunitari, la interculturalitat i la gestió alternativa de conflictes.
- ◆ Mantenir una actitud proactiva i corresponsable per afavorir la convivència als barris. Implicar els centres educatius com un agent comunitari de referència.
- ◆ Posar les bases per a projectes d'Aprenentatge i Servei en relació amb altres recursos del barri i la ciutat.
- ◆ Adoptar acords i plans d'acció de Centre Promotor de la Convivència amb la participació de tota la comunitat educativa.
- ◆ Compartir experiències de bones pràctiques que milloren la convivència a les nostres aules, i que poden actuar com a eines de prevenció i desactivació de conductes discriminatòries.
- ◆ Participar a la creació d'una xarxa d'interrelació entre les centres educatius per la convivència.

La participació del centre en el Certamen de Convivència serà tinguda en compte, d'acord amb la correspondència d'objectius i conjuntament amb els altres elements exposats, per a la futura certificació de “Centre promotor de la convivència”.